

Köszöntelek Benneteket Bokortáborunk záró-miséjén a Tábor jelszavával és jókívánságával: „Fény vagy Te is, ragyogj!” Ki szereti a sötétséget?! A sötétben felgyújtunk legalább egy kis gyertyát. A Bokornak JÉZUS a fénye, világossága! A mai mise evangéliumának pedig ez a kérdése: *Ki neked Jézus?* Erre keressük most záró-kérdésként a magunk válaszát.

Kezdjük a mi „sötét dolgaink” megbánásával, és Szerető Istenünk „dicsőségének” énekével záró-misénket: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, a legdrágább kincsünkre úgy kell vigyáznunk, mint a szemünk fényére. Adj bátorságot Atyánk, hogy a Te Jézusod képének ragyogására is így vigyázzunk, aki él és szeretsz örökkön örökké.

Olvasmány Bulányi György testvérünk vallomásából.

Az Ószövetség nem Isten ígéje. Már Jézus működése után mindössze száz évvel felmerült a zsidóságból megtért keresztényekben az a gondolat, hogy meg kellene szabadulniuk az Ószövetség terhes örökségétől. Markionnak hívják azt a kisázsiai és Fekete tenger melléki Szinopé nevű városban született és pogány görögből lett keresztényt, aki elvetette az Ószövetség haragvó és igazságot tevő Istenét már a második század első felében. Az akkori keresztény gondolkodás azonban más volt, mint Markioné. Saját apja, Szinopé püspöke közölte ki őt. Magam nagyvonalúan átléptem a mise első olvasmányát, mely rendre az Ószövetséget hozza. Még a másodikat is, és csak az Evangéliumról beszélek. Ezzel máris kései utódja volnék a 21. században a második századbeli Markionnak. Vállalom ezt a helyzetemet, és újra felvetem, hogy nem volna-e jobb, ha egyszer s mindenkorra megszabadulnánk attól, hogy az Ószövetség is Isten ígéje. Azzal vetem fel, hogy bizonyos vagyok abban, ezt a műveletet a keresztény vallások aligha fogják valaha is elvégezni. Aligha, mert kétezer esztendő hagyományát nemigen lehet kiiktatni a történelemből. Mégis fel kell vetnem a kérdést, mert e hagyomány hatására rendre úgy gondolkodunk, ahogyan Jézus Istene nem gondolkodik... S akármennyire is lehetetlennek gondolom, hogy leváltjuk az Ószövetséget, s a második olvasmányt, mégis elmondom és leírom ezt, mielőtt meghalok. Talán elkövetkezik egy jobb kor, amely tudni fogja, hogy bizony nem készítjük Jézus Útját addig, amíg hangozhat a szentmisében az is, ami Jézus előtti, a tolvajok, a rablók és tömeggyilkosok hangja.

Ez Gyurka testvérünk hagyatéka.

Evangélium Máté könyvéből (16,13-20).

Amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére érkezett, megkérdezte tanítványait: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Azok így válaszoltak: „Van, aki keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának.” Jézus tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia.” Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Mondom tehát neked: Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a Földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a Földön, a mennyben is föloldott lesz”. Aztán lelkére kötötte tanítványainak, senkinek se mondják, hogy ő a Messiás.

Ezek Máté apostol szavai.

Az Olvasmány szövege a júliusi Koinóniában jelent meg, és ezt nagyon köszönöm Faragó Ferinek. Tudom nem egy tábori záró-mise elmélkedésére való ez a szöveg, mikor már mindenki fél lábbal otthon van. De a mi Táborunk résztvevői nem hagyhatják válasz nélkül Jézusnak számunkra is szóló kérdését, hogy: „*Ti kinek tartotok engem?*”.

1) Az Ószövetség istenképe és erkölcsse

Az Ószövetség istenképe: Istene Jahve, az ő bemutatkozása szerint: „*Vagyok, aki vagyok*”. A könyv szerint Ő a „*Seregek ura istene*”. Vagyis Hadúr, a háborúk istene.

Két idézet a Bibliából: Mózes törvénykönyvében olvassuk, hogy Jahve megparancsolja a kánaáni népek teljes kiirtását: „*Azon népek városaiban, amelyet az Úr, a te istened örökségül ad neked, egyetlen lelket se hagyj életben*”. (Deut 20,16-17)

Sámuel könyvében Jahve utasítja Saul királyt: „*Most menj és verd meg Amáleket, és semmisítsétek meg mindenét. Ne kíméld őt, hanem öld meg mind a férfit, mind az asszonyt, mind a gyermeket és a csecsemőt*”. (1 Sám 15,3)

Ezek csak kiragadott példák, de az egész könyv tele van gyilkossággal.

Nem elfogadható érv azoknak a biblikusoknak véleménye, akik azt mondják, hogy az Ószövetség a *jóságos Atyáról* is szól. Mert ha egy könyv egyetlen ilyen gyilkos mondatot is tartalmaz, mint amit hallottatok, azt a könyvet nem lehet szentnek és Isten szavának tartani.

Ezen kívül ismerjük az Ószövetség erkölcsi törvényeit:

„*Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet.*” (Mt 5,43)

„*Szemet szemért, fogat fogért.*” (Mt 5,38)

Jahve isten nem csak a hadsereg parancsnoka, hanem az egész választott nép ura és parancsolója.

Az ószövetségi erkölcs pedig a Jézus előtti „*tolvajok, rablók és gyilkosok*” erkölcsse, amint ezt maga Jézus mondja a jó pásztorról szóló példabeszédében (Jn. 10, 8).

2) Az Újszövetség könyvei és az evangéliumok

Könnyen kijelenthetjük, hogy az Ószövetség tele van sötétséggel, a *harag és bosszúálló Isten* bibliája, az Újszövetség pedig a *szeretet és irgalom* könyve.

Sajnos még az evangéliumok is megfertőződtek az ószövetségi szellemmel. Főleg Pál levelei, Máté és János evangéliuma, de még Lukács és Márk is átvesz ószövetségi eszméket.

Pál új evangéliumot gyártott, bár maga sose találkozott Jézussal, és Péterrel is csak három évvel megtérése után, a főapostolokkal pedig csak 14 évvel később, az első apostoli zsinaton találkozott.

Pál nyíltan bevallja: „*Tudtotokra adom testvérek, hogy az általam hirdetett evangélium nem emberektől ered. Hiszen nem emberektől kaptam vagy tanultam, hanem magától Jézus Krisztus (magán)kinyilatkoztatásából*” (Gal 1,11-12).

És kétszer ismétli: „*Ha akár mi, vagy egy mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen*” (Gal 1,8).

Pál evangéliumában pl. azokat a felségcímeket adja Jézusnak, akik halálra ítélték és kivégezték. Jézus lesz az „*örök főpap*” (Zsid 7,24), és a „*világ ura*” (Fil 2,9).

János az evangéliuma prológosában a mezítlábas Jézust a világ teremtőjének nevezi: „*A világ őáltala lett...*” (Jn 1,10)

Máté, a régi vallásához legjobban ragaszkodó evangéliumíró Jézus példabeszédeinek befejezéséhez előszeretettel adja Jézus szájába Jahvéhez illő drasztikus, pokollal való fenyegetéseit: „*Dobjátok ki a külső sötétségre, ott sírás és fogcsikorgatás lesz*” (22,13.24,31.24,30).

És az utolsó ítéleten a balján állókról mondja: „*Távozzatok tőlem átkozottak az örök tűzre, amely az ördögnek és angyalainak készült*” (25,41).

Még a görög Lukács is átvesz ószövetségi eszméket. A világ végéről írja, hogy „*az Emberfia eljön a felhőkben nagy hatalommal és dicsőséggel*” (Lk 21,27). De az örök pokollal való büntetésről nem ír. Dicséretére legyen mondván, hogy ő írja le a tékozló fiú történetét, és ebben megtaláljuk Jézus istenképét a tökéletes Atyáról, a szeretet Istenéről, aki csak szeretni tud.

Beszélhetnénk még az utókorról, a dogmagyártókról, és a trón és oltár szövetségeseiről.

De sajnós önmagában az is a sötétséghez tartozik, hogy az egyház az Ószövetség könyveit az Újszövetség könyveivel együtt hivatalosan is szentnek nyilvánította, kanonizálta. És ami a legfontosabb, hogy a két istenképet egybeolvasztotta. A keresztények istene is szerető és (pokollal) büntető Isten.

3) A mai evangélium és az egyházkép

Máté apostolról külön is szólnom kell, mert a mai evangéliumot ő írta, és a mai egyházképet is ő szentesítette.

Hallottuk Máté evangéliumából, Jézus magát emberfiának nevezve, kérde tanítványait, hogy kinek tartják őt Izraelben, aztán kinek tartják őt a tanítványai. Péter válaszát mennyei kinyilatkoztatásnak ismerve el, Jézus a Jahve közösségének mintájára felállított egyházképet ígéri Péternek (Iz 22,19-23). Jézus a Péterre, mint sziklára felépülő egyházat, és a teljhatalmat jelképező kulcsot nekiadja. Ez a „hierarchikus” egyházi rend, magyarul és szó szerint: a „szent uralom”!

Az Egyház több mint 2000 éves történelme folyamán mindig voltak, akik a valódi Jézust keresték, és meg is lelték, de többnyire, mint eretnekeket elhallgatatták vagy megölték őket. Ezt Jézus maga előre meg is mondta: „*Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak*” (Jn 15,20).

--- Testvéreim! A Bokor a fenn maradt evangéliumokból kielemezte Jézus *istenképét*. Valamint a jézusi erkölcs elemeit: az *adást, szolgálatot és erőszakmentességet*, és annak közösségi létformáját: a *szeretetközösséget*. Ez Jézus istenképe, emberképe és közösség képe, mely ránk ragyog a *történeti Jézus* szavaiból és életéből... Végül még szól a személyes kérdés: „*Hát te kinek tartod az Emberfiát?*”...És hangzik a jelszó is: „*Fény lehetsz te is, csak ragyogj!*”: Hirdesd és kövesd a Te Jézusodat!!!

[Kovács László prédikációja elhangzott Vépen, a Bokor Nagytábor zárómiséjén, 2026. augusztus 23-án]



Fotó: Bisztrai György